

in čemdalj predrzніше slov. zahteve. Ker so nam složni Nemci po vsej Avstriji najvišji uzor, pozivamo vse Nemce, kar jih živi po Gorenjem Štajarji in posebno v našem glavnem mestu, naj zastavijo vse moči za to, da se obvaruje nemštvo na Spodnjem Štajarji.

Take so torej bolečine ali kakor se jim pravi, resolucije naših Nemcev. No te želje naših Nemcev niso nove in tudi niso potrebne, saj imajo Nemci, kar želijo, že doslej in nam se zdi le čudno, da si upajo z njimi na dan, ne da jih rdečica oblije.

Cerkvene zadeve.

Svečanosti na Ptujski gori.

Naša prijazna Gora kazala je nenavadno lice tega meseca. Posebno je bila ozaljšana s prapori slovenskimi, cesarskimi in deželnimi od dne 5. julija do 10. Od novo sezidane kapelice do cerkvenih vrat bil je iz vejevja in malih drevesec zasajen celi drevored. In zakaj neki to, me prašas, dragi čitavec? Veselila in pričakovala je cela fara novega g. župnika Jožef Sattlerja, znanega vsem bralcem »Slov. Gospodarja« po raznih mikavnih, lepih in poučnih spisih. Streljanje in zvonjenje oznanjalo je na 6. julija daleč po polju prihod novega dušnega pastirja. V nedeljo na to prihitelo je od daleč in blizu več gg. duhovnikov, na čelu njim preč. velečislani častni kanonik in dekan M. Strajnsak. Novi g. župnik so v svoji lepi pridigi se predstavili župljanom ter razložili v jedrnatih krasnih besedi dolžnosti župnika do faranov, in župljanov dolžnosti do svojega župnika. Daj Bog, izprosi Marija novemu gospodu vse to kar so govorili, da bi lahko delovali mnogo let v slavo božjo, na čast Mariji, za večno in časno blaginjo milega našega naroda slovenskega! — Omenjeno je že bilo v tem listu, da je naša cerkev popravljena. Dobro so storili nedavno se od nas ločeči ljubznivi g. župnik J. Antolič, da so tudi blagoslovili na Sv. Petra in Pavla dva kipa Matere Božje.

Lurska Mati Božja je postavljena v cerkvi, druga podoba pa v novi kapelici, ki jo je sezidal neki dobrotnik na svoje stroške. Velika je bila tedaj slovesnost. Veliko število lepo belo oblečenih deklet je neslo v cerkev podobo Matere Božje v jutro, popoldan pa iz cerkve v kapelico. Dne 2. julija pa je bilo na tisoče pobožnih romarjev na Gori; mnogo jih je pristopilo k mizi Gospodovi. Velikanska cerkev je bila takorekoč naphana ljudij, da ne bi zrno prosa moglo pasti na tla. Zunaj cerkve pa se je tudi kar trlo ljudij. Vsem čč. gospodom, ki so od daleč in blizu prišli pomagat, najlepša zahvala! Č. g. župniku J. Antoliču pa zadovoljstvo in veselje in zdravje v pokoju, dokler nas vse k večnemu pokoju ne pokliče Bog in nas vse ne združi pri Mariji!

Josip Kukovec, župnik pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

(V spomin priobčil Jos. Štelcar.)

Dne 30. aprila je nemila smrt vzela č. g. Josipa Kukovec, župnika pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Dovolite, gospod urednik, da o našem pokojnem gosp. župniku dostavim nekoliko črtic v hvaležni spomin.

Pokojni gospod župnik so bili rojeni pri Sv. Ani v krasnih in prijaznih Slov. goricah, dne 19. marteja leta 1839, tedaj se niso dopolnili 55 let in že so morali zapustiti vinograd Gospodov, katerega so z vso gorečnostjo obdelovali. Bili so tukaj 18 let za župnika,

ter so se ves čas neumorno trudili, kako bi povišali čast božjo med nami, ter svoje ovčice vodili po poti zveličanja. Lepo so skrbeli za krščanski red v svoji hiši in po vsej župniji; s posebno gorečnostjo so oznanjevali božjo besedo, priporočevali svete bratovščine in pobožna društva; skrbeli so za lepoto hiše božje, katero so dali vso prenoviti in krasno naslikati; oskrbeli so tudi nove stole za cerkev, in dve lepi novi banderi. Pa ne samo za cerkveno poslopje, tudi za vse drugo so lepo skrbeli ter zapustili vse v najboljšem stanu. Kako so bili spoštovani in ljubljani zavoljo svoje ponižnosti in odkritosrčnosti, to je pokazal njihov pogreb. Kljub nepovoljnim okoliščinam se je zbralo 28 duhovnikov, da svojega dragega sobrata spremijo k zadnjemu počitku. V zgovorni besedi, ako se ne motim, so nam veleč. gosp. J. Trstenjak, duh. svet. in župnik pri Sv. Marjeti niže Ptuja, naslikali uzorno gorečnost in delovanje blagega pokojnika, ter njih vsem priporočili v hvaležni spomin. Med drugim so omenili njihovo živo vero, katero so kazali povsod in jo na vso moč branili, na dalje so omenili njihovo udanost in ljubezen do sv. matere katoliške cerkve. Bilo je po pravici veliko žalovanje pri vseh pričujočih, ko se je začela po dokončani sv. maši, katero so služili preč. gosp. Jakob Mesko, duh. svet. in župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, množica pomikati proti pokopališču. Sprevod pa so vodili mil. gosp. Matija Modrinjak, prošt in nadžupnik na Ptui. Na pokopališču so položeni umrljivi ostanki poleg g. Franca Muhiča, vpokojenega župnika in poleg njihovega nekdanjega kaplana, g. Anton Breznika, ki so pred dvema letoma tukaj umrli. Milo je gledati na pokopališču tri grobe v enem redu, kjer počivajo trije tukajšnji duhovni pastirji, ki so v teku štirinajstih let umrli. Bog jim daj večni mir in pokoj, nam pa ostanejo naj vsi v preblagem spominu!

Gospodarske stvari.

Kaj je hmeljarju storiti, da ubrani hmelj, kolikor mogoče, pogubnemu uplivu raznih škodljivcev?

Veliko zborovanje hmeljarjev, katero je sklicalo južno-štirsko hmeljarsko društvo v Žalci, dne 2. t. m. bilo je prav dobro obiskovano. Kako pa tudi drugače, ko so letos razni hmeljevi škodljivci delali hmeljarjem velike preglavice. Razpravljanje o škodljivcih bilo je po tem takem prav živahno in nasvetovana sredstva v pokončanje tištih prav različna — a žalibog, ne popolnoma zanesljiva.

Tu naj bode navedeno, kaj naj hmeljarji storijo, da vsaj posredno obranijo hmelj, kolikor mogoče, pogubnemu uplivu raznih škodljivcev:

1. Pred vsem je treba hmeljišče skrbno in vestno obdelovati in dobro gnojiti, da postane rastlina močna in krepka.

2. Hmeljeve poganjke (trte) naj se takoj pri berji odrežejo od korenike in ko so se posušile, naj se požgejo.

3. Hmeljišča naj se gnojijo izključljivo le s kompostom in ne s svežim hlevskim gnojem; zakaj v njem najdejo razni škodljivci varno zavetišče.

4. V poletnem času, posebne meseca junija in julija naj se po noči blizu hmeljišč napravi ogenj — škodljivi keabri in metulji ponočnjaki prileté in najdejo v njem svojo smrt.

5. Ako se novo hmeljišče priredi, naj se skrbno pazi na to, da so sadeži popolnoma zdravi.

6. Krtu in koristnim pticam naj bi hmeljarji bili posebni prijatelji.

7. Črni trn ali trnolica naj se povsod izkoplje in uniči; kajti na njenih listih se baje izleže prvi zarod hmeljevih in drugih ušic.

8. Božjega volika in njegovo, močeraču podobno ličinko naj hmeljarji skrbno varujejo.

Hmeljarji, opazujte nasvetovano natančno in prepričali se bode, da se bode vaš trud in prizadevanje obilo poplačalo.

Ant. Petriček.

Nezrelo sadje.

Sadja je letos na nekaterih krajih veliko, na nekaterih pa ga je le malo in še to pada z drevja, predno dozori ali je sploh za rabo. Sicer pa sploh pade veliko nezrelega sadja z dreves, ali tako ni za nobeno rabo?

Odgovor na to vprašanje nam daje narava sama. Le izpusti kako živinče iz tvoje ščetinjadi pod drevo in kmalu veš, čemu še je nezrelo sadje — za svinje in sicer zdravilo. Znano je, da svinje potrebuje, kakor sploh živina, kisline v želodci svojem in v nezrelem sadju je nje veliko. Sedaj poletu napada rada rdečica svinje in pobere včasih veliko živalij na največjo škodo kmetu, ali skušnja kaže, da se svinj ne loteva, katere smejo po sadonosnikih in odkodi to? V nezrelem sadju dobijo svinje veliko kisline v svoj želodec in rdečici zapre se tako pot. Uzrok tej bolezni so neke glivice, katere se zarijejo v drob svineta ter mu napravijo vnetje in to ga umori, ne da je moči bolno žival ozdraviti. Ako pa najde glivica že kisline v želodci, umori le-ta njo in živinče ostane zdravo.

Iz tega pa sledi, da naj sviné dobi vsak dan, kadar je sadja, nekaj tacega, posebno jabelk in hrušek. Tako najde tudi nezrelo sadje še svoj namen in daje kmetu dobička.

Sejmovi. Dne 20. julija v Arveži, pri Sv. Marjeti na Dravskem polju, pri Sv. Marjeti na Pesnici in v Vitani. Dne 21. julija v Bučah. Dne 22. julija v Ivniku, pri Sv. Heleni, na Malih Rodnah in pri Sv. Magdalenii v Mariboru. Dne 25. julija v Kozjem, v Lipnici, pri M. Trošti v Žitalah, v Svetincih, v Slov. Bistrici in v Žalci.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Veliki koncert slov. pev. društva.) Ljubi Slovenci, ki čitate ta list, popraševali ste že gotovo, zakaj vam naš »Gospodar« še ni prinesel nobene vesti o velikem koncertu, ki ga bo priredilo slovensko pevsko društvo dne 6. avgusta v Mariboru. Evo nam nekoliko vrstic, saj veste, da je vsakemu sadu treba časa do dobre zoritve. In tako vam tudi nismo mogli prej poročati, predno ni bilo vse dognano in določeno. Sedaj pa vam smemo povedati, da bo ta koncert gotovo vse prejšnje prekosil po svoji sijajnosti in velikanski udeležbi od strani slovenskega ljudstva. Na tihem smo do sedaj delovali — kaj pa nam je treba bilo trobiti med svet o svoji nakani, predno nismo bili prepričani, da bo dobro iztekla, ali delovali smo marljivo in takó smo si v svesti, da se bodo naše besede o veličastnosti onega koncerta uresničile. Iz vseh slovanskih pokrajin zelenega Štajarskega, iz čudapolne kranjske, iz gorate koroške dežele prihajajo nam vesti, kako se vrli pevci pridno vadijo in vežbajo, da bodo svetu pokazali moč slovenske pesmi. Nad 180 se jih je že oglašilo, prišlo pa jih bo gotovo nad 200. In drugo je večinoma že vse pripravljeno: godba je najeta, prostori so lepi in primerni, vabila se ravnokar tiskajo. Samo na

vas je še ležeče, ljubi Slovenci, da pomagata to slavnost povzdigovati s svojo mnogobrojno udeležbo. Ali o tej smo že prepričani, kakor smo zgoraj omenili. Podčrtajte si torej v svojem koledarju 6. avgust, da ne bo nobeden sprevidel ali pozabil tega slavnega dne, da se bomo po poštenu slovenski navadi prav veselili pri kozarci vina poslušaje mило doneči slovenske pesmi, navduševali se in krepili za novo borbo, ki jo moramo boriti vedno naprej za naše narodne svetlinje in pravice. V prihodnjem listu bomo vam naznanili natančen načrt naše slavnosti.

Iz St. Jurija ob juž. žel. (Kresovi.) Malokedaj se kdo iz našega prijaznega trga oglasi, zatoraj, želec nekoliko to molčanje pretrgati, vam menim naznaniti nekoliko o naših kresovih, katerih je gorelo na predvečer sv. Cirila in Metoda tukaj prav mnogo. Kakor hitro so zvečer zvonovi odpeli »večno luč«, že se zasveti vrhu starega Rifnika zali kres, zatem pa veliko drugih, od katerih so nekateri dalje, spet drugi manj časa goreli. Posebno lepa sta bila dva. Eden pri Sv. Rozaliji, pri katerem so tudi veliko razno barvanih raketov v zrak spustili, kar so ljudje z velikim veseljem gledali. Drugi veliki kres je pa gorel na hribčku »Bobnateca« celi dve uri, od todi so tudi topiči glasno in daleč na okrog oznanjevali veseli sopraznik sv. bratov Cirila in Metoda. Tudi na tem griču in v okolici so ljudje še vedno hvaležni tema svetnikoma za obilni trud, ki sta ga z nami Slovenci imela pri oznanjevanji sv. vere. Vam fantom in možem pa izrečem na tem mestu srčno zahvalo za ves trud, ki ste ga pri tem delu imeli. Le še tudi drugo leto tako, ako nam Bog zdravje da! Sv. brata Ciril in Metod prosita za nas; izprosita nam Slovincem enako zmago nad našimi dušnimi, kakor tudi telesnimi sovražniki, kakor sta si jo vidva že davno privojskovala.

F. Š.

Iz Središča. (Spomin.) Po dolgi mučni bolezni je umrla pri nas dvaindvajsetletna deklica Josipina Sajnkovičeva ter so jo pokopali dne 3. julija t. l. Pokojnica je bila nenavadno pridna in pobožna, kar je sicer med premožnimi ljudmi že velika redkost. Svojo pobožnost je jasno pokazala še poslednjo uro. Ko se jej je namreč bližal zadnji trenotek, rekla je: »Kako je temno«, in še pristavila besede: »Milostiva Devica in angelj varuh, pridita mi naproti!« Sprevod je bil sila lep; nosile so jo deklice v belini in truplo so spremljali četirje č. g. duhovniki. Bog daj tej blagi duši sladki mir in pokoj!

Fl.

Iz Čadrama. (Društvo »Sloga«.) Že enkrat je »Slov. Gospodar« prinesel dopis iz Čadrama, kjer je bilo omenjeno, da se snuje tukaj bralno in gospodarsko društvo »Sloga« po imenu in da se bo vsaj v drugem četrtletju vse potrebno uredilo. Ker pa se sedaj od tega časa ni nikdo oglašil, sodil bi svet lahko, da je naše društvo zaspalo. Zato, g. urednik, naj vam jaz o tem društvu nekoliko poročam. Že naprej pa vam povem, da prav veliko veselja, kakor se ga od mnogih drugih krajev sliši, vam ne moremo povedati, pa vendar upamo, da se naše razmere sčasoma vzboljšajo, da bomo zamogli kedaj kaj veselejšega po svetu naznanjati. Naše društvo je bilo ustanovljeno dne 30. aprila in je bilo do tedaj vpisanih 25 udov, izmed katerih je bil izvoljen sledeči odbor: Ant. Kangler, kakor predsednik, Blaže Mlakar, podpredsednik, Alojz Leskovar, tajnik, Jože Videčnik, blagajnik, Franc Kline, knjižničar in Jak. Leskovar, odbornik. Sklenilo se je tudi, da bode bralna soba pri gostilničarju Franc Kline, kateri je društvu na korist jedno sobo zastoj prepustil in še zraven obljubil, da bode posodil za društveno knjižnico eno omaro, dokler si društvo svoje ne omisli. Ker pa ob ustanovitvi društva ni bilo plačevanje na vspeodu, zato se je pri-